

Khi Giáo sư Nguyễn Văn Bông về làm Việc trong Học Viện Quốc Gia Hành chính thì tôi đã từ nghiệp, đi làm rồi.

Tôi cũng không phải là đồng viên của Phong Trào Quốc Gia Cộng Tián nên không có dịp gặp gỡ ông. Thành ra không có ai gửi thích cho tôi nghe từ sao tên ông là

Nguyễn Văn Bông.

Phải chăng cha mẹ ông thích con gái, mà lại để con trai nên đặt tên cho có hai hám con gái ? Hay khi đẻ ra, ông trong nhà bông ? Hay là vì nhà nghèo, nên khi sinh ra, ông như nhà bông ? Hay là, cha mẹ ông đặt tên cho ông theo âm của tiếng Pháp ? Bông là “Bon” là tốt, là đẹp, như bên Mẹ bà con ta lúc này hay làm gì đẹp thì nói “good”.

Tôi mong rằng Bông là “bon”, là tốt, là đẹp, là hay lắm, là good.

Đá biết từ sao tôi tin như thế, xin hãy để cuốn Di Cáo. Cuán sách dày 330 trang trong khi phần di cáo chỉ có tới 100 trang. Phần còn lại là phần lời, gồm những bài ca ngợi Tháy Bông để mà khía cạnh đến nỗi gì đây, tôi không còn cách nào để khen mà không bỏ quý ông bà lên “Biết rồi, khéo lắm, nói mãi”.

Cho nên, tôi phải tìm cách khác để khen ngợi Giáo Sư Bông. Cách đó là tôi kể chuyện đời tôi.

Vâng, sau khi từ nghiệp Học Viện Quốc gia Hành chính, tôi được đưa về tỉnh Phú Yên. Khi tôi trình sơ về tỉnh thì ông Phó tỉnh đưa cho tôi từ giấy, in roneo, bỏ vào túi. Tôi liếc mắt, thấy đó là đơn xin gia nhập Đảng Cộng Lao. Tôi bèn nói : “Thưa ông Phó, cho tôi thời gian để suy nghĩ”. Thế là ông Phó gọi. Ông thu lại từ giấy, bỏ vào ngăn kéo và nói : “8 giờ sáng tomorrow, anh tới nhận nhiệm vụ”.

Sáng tomorrow, tôi tới. Nhân viên Tòa Hành chính trao cho tôi từ về tỉnh, còn tôi đi qua Tuy Hòa để “tặng công nhân”.

Hôm sau, tôi trình diện quen, ông quen hỏi: “Trình độ học văn của anh lập mấy?”. Tôi đáp: “Tôi tốt nghiệp Học Viện Quốc Gia Hành chính, ban Kinh tế Tài chính, hiện là Phó giám sát tập sự”. Ông Quen có vẻ không hiểu, gật đầu như cái “Học kinh tế tài chính hả? Thế thì xuống làm ban kinh tế nhé, trông coi thu nộp nông giang cho tôi”.

Tôi trình diện ông Trưởng Ban Kinh tế quen. Ông là một dân văn bí tập phái. Đó là ông sắp đầu đầu của tôi.

Ngồi quen, đi thu thu nộp nông giang, tôi tự hỏi thế này là thế nào? Không vô đầu ng mà bỏ trừ dáp váy sao? Nhưng Viết Nam cũng hòa chấp trình ng tập do dân chấp mà sao chấp có đầu ng Cán Lao mà không có các đầu ng đầu lập?

Rái nháng bài học trong ba năm trước ở Học Viện, có đầu u nào giúp cho công việc thu thu nộp nông giang của tôi? Có bài nào dạy cho tôi về tình hình nông thôn trong hoàn cảnh chiến tranh, khi người dân thiếu hiểu biết đã phải đóng thu cho “phía bên kia”, làm sao còn tiếp đóng thu cho “phía bên này?” Có môn nào dạy cho sinh viên cách nghĩ xem về những thế ng chấp là nhà binh văn đã quen chấp huy bỏ ng nông súng.

Nháng ngôi trường cũ, mang số mệnh đào tạo các bộ lãnh đạo quốc gia, tôi thấy đó là một nơi yên ổn nhất trong lúc đất nước chia chiến đấu và xây dựng. Đa số những bài văn, những thơ dạy là những bài văn, những thơ tập bên trường Luật. Suốt ba năm học, tôi chưa hề có cái hỏi đầu c gặp giáo sư Viện Trưởng trình những buổi nghỉ trong giờ nghỉ đầu ng, thấy thì đầu c còn trò chuyện đầu c m đầu c m chấp.

Khi bước ra khỏi Học viện là thôi, giữa người cũ sinh viên và nhà trường coi như không còn sự liên lạc nào.

Năm 1963, khi nghe tin ngôi trường thân yêu của tôi có Viện trưởng mới tên là Nguyễn Văn Bông, tôi cũng chú ý quan tâm, kể cả cái mà người ta hay nói tôi là ông Viện trưởng này là có bằng cấp cao nhất nước. Bởi vì ông Viện trưởng, các giáo sư thấy tôi học cũng bằng cấp đầu y mình chấp có thua kém ai đâu.

Nhäng ít lâu sau, bän bè cho tin về ông Bông. Nào là ông äy có tác phong mät cán bäch không phäi mät công chäc chính ngäch. Nào là ông äy thäng xuyên sinh hoät với sinh viên trong träng, käc các buäi đá banh đá bóng. Nào là ông äy còn với các tänh thăm sinh viên đi thäc täp, và gäp nhäng cäu sinh viên đang làm viäc äđäa phäng đä nghe ý kiän häu bä sung cho chäng trình giäng huän sät với thäc täc äa đät näc.

Vào năm 1968 tôi nghe tin ông thành läp mät tächäc chính trä đäi läp là Phong Trào Quäc gia cäp tiän. Lúc đó thì tôi rät mong ông thành công đä đät näc có dân chä, không còn cái chä đäc đäng đã tätung tätác.

Thä là tôi đät niäm tin vào Giáo sä Bông. Ít ra, ông chä träng đào täo läp sinh viên Quäc gia Hành chánh trä thành cán bä, trä thành nhäng công bäc phäc vä dân chä không còn là “phä mäu chi dân” nhä các thä hä công chäc träc.

Thä räi đäng mät cái, tin ông bä ám sát và tä thäng vang lên khäp Sài gän. Trong thäi buäi chiän tranh, chät năm 42 tuäi có khi cũng đã là thä räi vì bän bè tôi, có ngäoi chäa täi ba mäi đã säm vä näi vänh phúc. Và cái chät trong chiän tranh häu hät là nhäng cái mät mát đätngät, bätngät, bäi hä gäp Viät cäng là coi nhä gäp tä thän räi.

Bây giờ, đäc cuän Di Cäo, tôi mäi xúc đäng nhiäu hän vä träng häp Giáo sä Nguyễn Văn Bông.

Ông đã làm cho ngôi träng Hành chánh cäa tôi nhiäu hän nhäng gì tôi biät. Ông đã có mät chäng trình đào täo cho các sinh viên Hành chánh có mät sä mäng phäc vä rõ ràng. Ông đã cho nhäng cäu sinh viên Hành chánh niäm hänh điän vä näi mình xuät thân. Tóm läi, ông đã thäi mät luäng sinh khi vào guäng máy hành chánh quäc gia với nhäng ngäoi sinh viên Hành chánh là nhäng cán bä lãnh đäo cäa đät näc, không còn là nhäng kä säm väc ô đi täi väc vä.

Phän trên đây, tôi phát biäu với tä cách mät cäu sinh viên Quäc gia Hành chánh “nhä än Thäy”.

Sang phän sau, tôi xin phát biäu với tä cách mät ngäoi viät tiäu thuyät, Lý do ? Bäi vì khi đäc

cuốn Di Cáo, tôi thích thú nhß khi xem cuốn phim Rashmon của Nhßt thßi xßa.

Tôi xin trình bày sau đây :

Trong cuốn Di Cáo có ba chủ đề chính :

1.- Ca ngợi tài năng đức độ của Giáo sư Nguyễn Văn Bông

2.- Chứng minh công sức của Việt Nam giành Giáo sư Bông.

3.- Tôi sao công sức của Việt Nam giành Giáo sư Nguyễn Văn Bông.

- Về ca ngợi tài năng đức độ, trong hầu hết các bài viết, tôi nghĩ không có gì để thêm cho hay hơn đức độ của.

- Về công sức của Việt Nam giành Giáo sư Bông, cũng không cần phải bàn, vì Việt công nó đã khoe là thế phẩm rồi.

- Về câu hỏi tôi sao Công sức của Việt Nam cảm tình ấm áp với Giáo sư Nguyễn Văn Bông thì trong sách Di Cáo, các bài viết nêu ra bốn nguyên nhân :

1.- Vì Giáo sư Bông sắp hay sẽ làm thế tử quốc.

2.- Vì giáo sư Bông là CIA của Mß.

3.- Giáo sư Bông đã gây nghi ngờ cho phe quân nhân cộng quyán, hậu quả là gây chia rẽ quân dân, làm giảm khí thế chiến đấu.

4.- Và, cộng sự của Việt Nam giáo sư Bông vì ông từng theo Việt Minh, nên học bổng Hồ chí Minh, nay thành tài, Giáo sư Bông ly khai cộng sự.

Riêng bà Jackie Bông thì mới đây xác nhận rằng CSVN đã thi hành cuộc thám sát GS Nguyễn Văn Bông với hai lý do:

a) Loßi trở mặt đối thủ chính trị hß sß hãi, cần trở tham vọng thôn tính Miền Nam Việt Nam của Đáng CSVN.

b) Ly gián và gây chia rẽ hàng ngũ Quốc Gia Chiến đấu.

Làm sao biết sự thực về cái chết của Giáo sư Bông đây ? Phải chi tôi có thể nhờ một nhà ngoại giao, người bạn giáo sư Nguyễn Văn Bông về để mặt cuộc phỏng vấn thì hay biết mấy. Trong khi chờ đợi câu trả lời, bây giờ tôi xin đoán :

1.- Có phải Ông Bông chết vì sợ hãi hay sợ làm thù thù không ?

Hầu hết những bài viết trong cuốn Di Cáo đều luận rằng Giáo sư Bông đã chết mới làm Thù thù. Nhưng riêng tôi, tôi không tin.

Lý do tôi nghĩ : Ông Bông là một chính khách lớn. Ông theo học ngành công pháp, được bằng Thßc sĩ, rõ ràng là ông có lý tưởng làm chính trị. Mà người có lý tưởng lớn, học rộng nhớ lâu mà không hề chß mong làm thù thù sao ?

Tôi nghĩ ông có một kẻ sách hßi dài hạn, nghĩa là sau hai nhiệm kỳ từng thắng cử ông Thißu,

ông s ra tranh c t ng th ng. Đ y m tr cái k sách dài h n đó, ông đã xây d ng l c l ng chính tr c a ông là Phong Trào Qu c gia c p ti n, và xây d ng l p cán b hành chánh v a có kh năng v a có lý t ng qu c gia.

Lý do th hai : Ông Bông đang là lãnh t c a phong trào đ i l p chính tr công khai, đ u tiên trên chính tr ng Việt Nam. N u ông nh n làm th t ng, đ i quy n ông t ng th ng Thi u, thì còn gì là phong trào đ i l p n a. Chính ông cũng nghe đ lu n đã đi u r ng Phong Trào C p Ti n là C p Ti n, ý nói đ c nhà n c c p ti n đ đ i l p cu i.

Lý do th ba : Trong sách Di C o, có ng i còn vi t là ng i M “đ ng”, “mu n”, “gi i thi u” Giáo s Bông v i T ng th ng Thi u đ làm Th t ng, h u đ c lòng đ lu n M mà đ xin vi n tr . Tôi nghĩ Giáo s Bông khi còn s ng, nghe đ lu n này, ông s khó ch u l m. B i vì ông là m t lãnh t c a dân chúng Việt Nam. N u ông n m đ c quy n lãnh đ o thì đó là do lá phi u c a nhân dân Việt Nam ch không do ng i M s p đ t.

Lý do th b n : N u ông Thi u có m i Giáo s Bông làm th t ng chẳng n a, tôi tin ch c là Giáo s Bông s khéo léo t ch i. B i vì v i con ng i đ y b n lãnh nh ông, ông h n bi t, khi ng i gh th t ng mà trên đ i, chung quanh ông toàn là lon lá c , ông s thì th đ c cái gì ? Ai đ cho ông t ý th c hi n nh ng c i t dân ch hoá, dân s hóa và bài tr tham nhũng ? Đút đ u vào r , thì ch m t th i gian ng n, ông s b tham nhũng thanh toán, ho c ông ph i xin t ch c, ho c ông b lo i, th h i sau đó n u còn s ng, ông đâu còn hình nh c a m t lãnh t mà toàn dân mong đ i n a. Nói nôm na là ông đã b cháy.

V y thì t i sao có nhi u tin đ n r ng ông Bông s hay s p làm th t ng ? Tôi đoán, đoán thôi nhé, tin ông Bông s hay s p làm th t ng là do phe c a ông tung ra. Nh t là sau khi ông đã m t r i. Đ làm gì ? Đ đánh bóng lãnh t . Đ g i ni m c m h ng cho m t s ng i mà xin gia nh p l c l ng c a ông.

Tôi nh c i, theo “k ch b n” c a tôi thì m ng c a ông Bông là làm T ng th ng, thay th ch đ quân nhân Nguyễn Văn Thi u. Nói ông Bông làm th t ng là có h i h giá ông y đ y.

Th thì t i sao Việt c ng ám h i giáo s Bông ?

Trước hết, theo cuốn Di Cáo thì Viết cũng như sát Giáo sư Bông ít nhất là hai lần nếu không kể còn những vở “kháng bá” lại rải khắp kháng bá tại Hội Viết Má, nên phu nhân Giáo sư Bông làm việc. Và theo ông Triáu Huánh Vá thì gia đình ông còn bỏ Viết cũng xông thuác mẻ vào năm 1970 tại gia của ông á đáng Phan Thanh Gián. Có điám mà ông Triáu Huánh Vá, một cựu sinh viên Quác gia Hành chánh, có thể làm Phát tá cũng trởáng Thông tin, viết rồi ngáng gian đặt nháp vào nhà, ác soát viết tung toá, mà không lý theo tài sản nào cũng như không ám hiá gia đình Giáo sư Bông. Năm 1968, ông bỏ ám sát hết ngay tại Hội Văn Quác gia Hành chánh. Lúc này tên tuổi của Giáo sư Bông chưa nổi lắm, chưa có những tin đồn làm Thát tháng, thì Viết cũng giát ông với một tiêu gì ?

Trong cuốn Di Cáo, tôi chú ý tại bài viết của một đàn anh Quác gia Hành chánh là ông Hoàng Xuân Hào. Ông là cựu giáo sư Tián sĩ, cựu nghá sĩ chá tách áy ban Tá Phát Tháng viết. Ông ánhán là môn đá của Giáo sư Nguyễn Văn Bông.

Ông Hào đưa ra một giả thuyết lý ánháu nguán tài liệu, nói rằng ông Bông “có thể” là cựu Viết cũng. Ông đã đác hác báng Há chí Minh đá đi du hác Ba lê (trang 187). Một ký giả cũng sán ngáng Ý là Tiziano Terzani cũng viết : “Nguyễn Văn Bông là cựu cán bộ Viết Minh, đã tham gia tình báo CIA khi đáng cũng sán Viết Nam gọi ông đi công tác (đi hác) á Ba Lê”.

Rõ ràng là Nghá sĩ Hoàng Xuân Hào rất dá tá, rất ángái đá luán sá báo ông Bông đã áng theo Viết Minh.

Vì thá nghá sĩ Hào bào chữa rằng chuyện ông Bông là cựu cán bộ Viết Minh “đáu là những lời đồn đái và phỏng đoán, thiếu ákiám cháng, không có tính xác thực”.

Dù thế, cuối cùng thì Nghá sĩ Hào cũng há bút rằng : “Nếu lúc trước ông có thể á tham gia Viết Minh đi áa thì ông với là một ngáng i quác gia yêu nác”.

Vâng, cũng như ông Hào, tôi không thể ákiám cháng đác chuyện này. Thế những chốt nái, tôi ái hào háng với ákián này. Bèn làm một scenario há cựu như sau :

Cựu bé Nguyễn Văn Bông ái á Gò Công, vùng quê nghèo khổ và cũng là vùng đát của kháng

chị n đã u tranh ch ng th c dân Pháp. C Đác ph s Há Biáu Chánh đã kích thích lòng yêu nác cáa l p thanh niên qua nh ng cu n ti u thuy t vi t v n n cáng hào ác bá, l i dáng và làm tay sai cho các quan Tây. Quan tây và tay sai cáa Tây khi tá đi n náp đá thu thì gát gá nói “Bông ! Bông !”. Trong sá nh ng ngái ý th c vá thân ph n cáa mát dân tác bá trá, bá bóc lát, có cáu hác sinh Nguyễn Văn Bông nghèo khó, phái váa hác váa lao đáng kiám cám ăn và kiám tián mua sách.

Cáu đã đác phe kháng chị n tuyên truy n, đã đác đác chuy n Há Chi Minh xu ng táu tháy làm bái bản, sang Pháp đá tìm đáng cáu nác.

Trong Di Cáo tôi còn tháy chi tiát này : Cáu Nguyễn Văn Bông đác hác báng đá hác tiáu hác. Rái hác báng đá hác trung hác. Tôi không hiáu hác báng này là cáa ai ?

Tiáp theo, năm 1949, dù cháa có báng tú tài, tián bác không có, Nguyễn Văn Bông cũng quyát tâm xu ng táu, sang Pháp. Phái cháng cáu Bông noi guáng há Há và cũng nuôi máng trá thành mát lãnh tá ngang tám hoác hán há Há ?

Trong lúc bá vá nái đát khách quê ngái, Nguyễn Văn Bông tiáp tác đác phe Viát Minh móc nái. Há cáp hác báng cho cáu vái mát sá tián táng tráng. Chung quanh cáu, lúc đó khá đông trí thác Viát Nam áng há Viát Minh vì táng Viát Minh là cháng thác dân giái phóng tá quác. Không ít ngái đã trá vá mián Bác sau khi Viát Minh chiám đác Hà Nái nhá Luát sá Trán Đác Tháo, nhá Nguyễn Văn Mánh Táng..

Nháng chàng thanh niên Nguyễn Văn Bông đã sám nhìn ra bán chát cáa cáng sán án núp đáng sau phong trào yêu nác kháng chị n.

Và ngái có công giúp chàng thanh niên Nguyễn Văn Bông nhán đác bá mát thát cáa Há chí Minh là ông Nguyễn Ngọc Huy. Hai ngái gáp nhau trên đát Pháp.

Khi thành tài vá nác, Nguyễn Văn Bông đã có mát con đáng, đó là phái xây dáng Mián Nam Viát Nam thành mát nác thác sá tá do, thác sá dân chá đá đáa dân tác ra khái vòng nghèo đói và lác háu. Nghĩa là phái loái bá cáng sán.

Công sự n đã tìm cách móc nối, chiêu dụ Giáo sư Bông hoạt động cho chúng. Nhưng ông không khai thác chi.

Năm 1968, công sự n đến chốt tại Hßc vißn Qußc gia Hành chánh. Đây chỉ là đòn đe dọa vì nßu mußn gißt ông, công sự n sẽ hoßc là để mặt lậpßng chốt tại lßn hßn, hoßc là, nßu đã vô tội sát phòng của ông chốt chốt thì cũng có khả năng để nhßp phòng làm việc của ông, kể từ lúc ông bắt đầu phát triển.

Tuy bề ngoài mặt, công nhß cáo nhßng Giáo sư Bông không sợ. Nghĩa là ông để khoát không nhßng tay bề mà còn chấpßng công sự n. Đó là lý do ông càng tăng tốc, càng hăng say hai công tác mà ông đang làm là Phát triển Phong trào Qußc gia cấp tỉnh, và càng mở rộng chấpßng trình huấn luyện tại Hßc Vißn Qußc gia Hành chánh lên mức cao hơn, mở khoá thu nhận nhißu sinh viên hơn. Thậmßi tôi theo học, mặt khoá có năm bảy chục người, thậmßi Giáo sư Bông có khoá lên tới hai trăm người, mức đích để cung cấp cho gußng máy hành chánh để nhân sự và là nhßng nhân sự tốt.

Vì thái độ để khoát của Giáo sư Bông khiến công sự n phải quyßt định.

Đó là vụ ám sát ngày 10 tháng 11, 1971.

Tôi nhớ lại, trên đây chỉ là một chuyển phim của một đạo diễn đi nhß. Nếu tôi có tiền bạc, có hoàn cảnh, tôi sẽ thực hiện một cuốn phim với nội dung tóm gọn là gì tiếpßng như thế.

Bởi vì tôi muốn để cái gì của tôi biết mặt để ußn phải biết về Giáo sư Nguyễn Văn Bông. Đó là Ông không chốt vì cái ghế Thủßng. Mà cái ghế Thủßng cũng không phải là mục tiêu của ông. Cái chốt của ông mang tính khí phách và lý tưởng hơn nhißu, đó là ông đã nhìn rõ bề mặt phi nhân của công sự n nên để khoát để nhßng để ußn công sự n. Ông không sợ bề ngoài của công sự n dù chúng đã đe dọa sinh mạng ông. Nghĩa là dù có phải chốt, ông vẫn giữ cao và bề ngoài ngßn đßc từ do dân chúng để các môn sinh Qußc Gia Hành chánh của ông tiếpßng soi sáng cho quê hương Việt Nam.